تصوير ابو عبد الرحمن الكردي

باڵەکۆلارە

(چـۆن نامەبەکوردی بنووسین ؟ ٥)

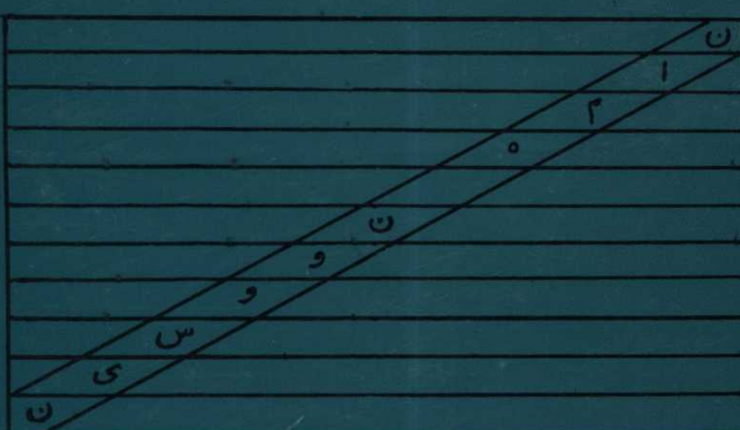

حسن صـلاح (سۆران)

بڵەکۆلارە

(چۆن نامە بەکوردی بنووسین ؟ ٠)

حسن صلاح (سۆران)

شــــناســنامه کتاب :

اســـم‌کتـــاب	: باڵەکۆلارە
نویـــــنده	: حسن صــلاح (سۆران)
ناشـــر	: نویسنده
تیـــراژ	: ۲۰۰۰
تاریخ چـــاپ	: ۱۳۷۱
چاپخانه	: جهان نمــا
حروفچینـــــی	: آی ـ بی ـ ام محمد طهماســبی
قطـــع	: رقـــعی
چـــاپ	: اول
صـــحافـــی	: جهـان نمـــا
لیتـــوگـــرافی	: دریا

بە ناوی خودای زانا

سەرەتا

خوێنەرانی خۆشەویست ! . زۆرکەس نامە بۆمن دەنوسن کە کوردی چۆن بنووسین یا نامەی کوردی چۆن ئاڕاستە بکەین. زۆر کەسی واش هەیە کە دەیەوێ بە زمانی کوردی نامە بنووسێ، بەلام ڕێوشوێنی نازانێ .

منیش بۆ ئەوەی کە یارمەتی ئەو چەشنە کەسانە بدەم، ئەم کتێبەم نووسی، کە ببێتە ڕێنوێنی بۆ ئەو کسانەی کە کوردی نووسین باش نازانن ، بەڵام دەیانەوێ بە زمانیکوردی نامە بنووسن . بۆیە ناوی کتێبەکەشم نا " باڵە کۆلارە "، واتە وەک باڵی کۆلارە کە پڕە لە پەڕ، ئەمیش پڕە لە پەڕی نامە، کۆلارەش دەزانین کە پەلەوریکی زلە وەک هەڵۆ.

زۆرجاریش دە بینین ، کە لە خاڵبەندی نامە یاکتێب داچەند ئالۆزیەک ، لە نێو نووسەراندا هەیە ، بەشی خاڵبەندیشم بۆ ئەوە نووسی، کەلەم ڕێبازەدا کەلکی لێ وەرگیرێ، بۆ وێنە زۆر لە نووسەران لە دووای دانانی چوکڵە (،) دێنن پیتی (و) بە چەشن وبە گوێرەی وشەی گرێ (عەتف) دادەنێن، کە ئەمە دروست نیە . چون دوای چوکڵە پێووست بە(و) وی گرێ نیە . بۆ وێنە ئە ڕستەیە دروستە :

- " من دەڵێم، بەلام ئەو گوێ شل ناکا". بەلام ئەگەر بنووسین " من دەڵێم، و بەلام ئەو گوێ شل ناکا". دروست نیە.

دەبێ ئەمەش عەرز بکەم، کە ئە کتێبەم لە سە ر دڵو خوازی

باڵە کۆلارە

سەروەری زاناو خۆشەویستم کاک تاها فەیزی زادە نووسی، کە لە نامەیە کدا نووسیبووی کتێبێکی وا زۆر پێویستەو دەبێ تۆ ئەو کارە بکەی، منیش قسەکەی کاک تاها زۆر لە دڵم کەوت و ئەم کتێبەم نووسی، کە بە هیوام بە خشڵی سەرنجی خوێنەران بڕازێتەوەو کەموو کوڕیەکانی پڕکەنەوەو تەکمیلی کەن .

حسن صلاح (سۆران)

تاران – ۱۳۷۱

تهران : صندوق پستی ۱۵۸۷۵/۱۱۳۷
حسن صلاح (سۆران)

بەشی ١ خاڵبەندی

خاڵبەندی واتـــــــەعەلامەتدانان لە نووسینی کوردی دا ،مەبەستێکی فرە گرنگە، ئەم کارە لە تەواوی زمانەکانی دیکەش دا ، دەکرێ . خاڵبەندی لەڕاستی دا هەر ئەو حاڵەتانەیە، کە لە خوێندنەوەی مەبەستێک دا لەبەر چاوی دەگرین ، بۆ وێنە کاتێک دەقێک یا هۆنراوەیەک دەخوێنینـەوە، لە هێندێک جێگەی دا مەکس دەکەین ، لە هێندێک جێگەدا بە حـالـەتـی پرسیار دەیخوێنینەوە و زۆر حاڵەتی دیکە لە بەر چـاو دەگرین ، دەنا خوێندنەوەکەی ئێمە بۆ بیسەر شتێکی بێ مانا یا تاریک ونا وازیح دەبێ . بۆ وێنە ئەگەر مەبـــەستێکـــی پرسیاری بە چەشنی خەبری بڵێین، خوێنەر لێی تێک دەچێ .

نووسین یش هەر وایە. بۆ وێنە دەبێ لەو جێگەیـەدا ، کە خوێنەر دەبێ مەکسێکی چکۆلە بکا ، دروشمی (،)یان"چوکڵە" دادەنێین و لە جێگەیەک دا کە خوێنەر دەبێ حاڵەتی پرسیـار بە خۆی بگرێ ، دروشمی (؟) یان " پرسیار" دادەنین ، لــــە ڕاستی دا ، کەسێک کە مەبەستێک دەخوێنێتەوە، دەبێ بۆ حالّی- بوونی بیسەر، ئەو حاڵەتانەی سەرەوە لە بەر چاوبگرێوکەسێک کەمەبەستێک دەنووسێ ، دەبێ بۆ حالّی بوونـــــی خـوێنەر ، خاڵبەندی بکا .

خاڵبەندیش وەک تەواوی زانستگەلی دیکــــــە ڕێو- شوێنی تایبەتی هەیە، کە لم بەشەدا ، باســـی دەکەم:

١ – ڕستە (جوملە): بەمەدەڵێن کە لە نێوان دوو- دانە(.) نوختەدا قەار بگرێ ، بۆ نموونە ئەمانە ڕستەن : "پیاو نابێ بترسێ". "هەر ترسانیک مەرگێکە" ،لیرەدا ،ڕستەی

".هەر ترسانێک مەرگێکە."،کە لە نێوان دوو دانە نوختەدایە، هەروەک لە ناوەکەی دەردەکەوێ ڕستەیە کە. دیارە جاری واش هەیە کە ڕستە لە هەوەڵی کەرت (پاڕاگڕاف)ەوە، دەستی پێ دەکا، کە لەو حاڵەتەدا، فەقەت ئاخرەکەی نوختەیەیان جاری وا هەیە، لەپاش (:) "دوو نوختە" دەستی پێ دەکا، کە لەم حالەتەش دا، لە ئاخریەکەی دا، نوختە دادەنێن. بۆ وێنە " : پیاو نابێ بترسێ." ڕستەیەکە. پەس بۆمان ڕوون بووەوە، کە :

ئـ ـ لە ئاخری هەر ڕستەیەک دا دەبێ نوختەیەک دابنێین، مەگەر لە هێندێک جێگە، کە دوو نوختەی دەوێ.

ب ـ هەوەڵی ڕستە دەبێ یەکێک لەمانەی خوارەوە بێ :

- هەوەڵی پاڕاگڕاف (کەرت)
- دوو نوختە (:)
- نوختە (.)

٢ ـ لەتە ڕستە (عیبارەت): بریەتیە لە بەشێک یا بەشگەلێک لە ڕستە. لەنێوان لەتە ڕستەکان دا، دوروشمی(،) چوکڵە" یا (؛)" چوکڵە و نوختە" یان دێڕی (—) درێژو (ـ) " دێڕی کورت " دادەنێین :

ـ لە کاتێکدا لە نێوان لەتەڕستەدا چوکڵە دادەنێین، کە مەکسێکی چکۆلە پێوویست بێ، وەک ئەمە: " کێوی کەماجار بەرزە، بەڵام کێوی شاهۆ لەو بەرزترە" کە لێرەدا ،"کێوی کەماجار بەرزە" نیوە ڕستەیە ولە پاش وشەی " بەرزە"، لە جێگەی چوکڵە کەدا، مەکسێکی چکۆلە دەکەین، جا دوای ئەوە نیوە ڕەستە کەی دیکە واتە " بەڵام شاهۆ لەو بەرزترە" ـ دەخوێنینەوە.

- لە کاتێک دا لە نێوان لەتەرستەدا ، چوکڵە و نوختە دادەنێن ، کە مەکسێکی نەختێک درێژتر دەکەن ،وەک ئەمە: "نالی هونەریکی زۆر بەرزبوو، وەفاییش هۆنەریکی زۆر بەرز بوو. کەلێرەدا ، لەتەرستەی" نالی هۆنەرێکی زۆر بەرز بوو، بە هۆی چوکڵە و نوختە، لە لەتە رستەی دوایی واتە" وەفاییش هۆنەریکی زۆر بەرز بوو" جوێ کراوە تەوە ،کە دەبێ لە کاتی خوێندنەوەدا ، مەکسێکی بڕێک درێژتر بکەین ، کە لە مەکسی چوکڵە درێژتربێ ، بەڵام لەمەکسی نوختە کورت تر بێ .

- لەکاتێک دا لە نێوان لەتە رستەکان دا دێری درێژ دادەنێین، کە لەتە ڕستەی دوایی درێژەیەکی نەپساوەوەی لەتە ڕستەی پێشی بێ ، وەک : " مەم، زین خۆشی دەویست - زین عاشقی مەم بوو." کە دێڕیکی درێژ دوو لەتە ڕستەکەی لەیەک جوێ کردوەتەوە .

- لە کاتێک دا لە نێوان لەتە ڕستەکان دا دێری کورت دادەنێن ، کە ئاخری دێر (خەت) بێ و ر ستەکە تەواو نەبێ و وشەکە بکرێ بە دوو لەتەوە ، وەک : داستانی خەج و سیامەند- یان دەماودەم دەگێڕاوە . کە لێرەدا چون وشەی" سیامەندیان" لە دێرێک دا تەوا نەبووە، لەتکراوەو بە هۆی دێری کورت بە یەکەوە نووساوە.

٣ - ڕستەی پرسیار: بەمە دەڵێن کە پرسیارێک لە ڕستە کەدابێ. بۆ ڕستەی پرسیار دروشمی پرسیار (؟) دادەنێن و لە دوای ئەو نوختە یەیک ، بەم چەشنە (؟.)،وەک " هەویری مەیان شێلا مەلایک ؟".

٤ - ڕەستەی سەرسوڕمان : بەمە دەڵێن کە مرۆڤ بەسەر سوڕمان یان بە هاوارکردنەوە شتێک بڵێ، وەک : "بەخودا ئەم عیسانە شتێکی عەجایەبە ! یان " دەک ماڵت بە قوڕ نەگیرێ بۆ خەتت ، دەڵێی قرژاڵە! ." کە لە ڕستەی هەووڵ دا سەر سوڕمانی

تێدایە و لە ڕستەی دووهەمدا هاوار وفریاد. هەر وەک دیمان بۆ ئەم چەشنە ڕستانە، دورشمی سەرسوڕمان(!) دادەنێین ولە دوای ئەو نوختەیەک (!.).

٥ ـ کەرت (پارگراف): ئەمەیە کە مەبەستگەلی جیاواز بە جوێ بنووسین. بۆ وێنە لە نامەیەکدا ، لە کەرتی هەوڵ دا ، هەواڵپرسی دەکەین ، لە کەرتی دووهەمدا خەبەری سلامەتی خۆمان ڕادەگەێنیین ، لە کەرتی سێهەمدا مەبەستی ئەسڵی دەنووسین ، لە کەرتی چوارەمدا ، نامەکە دا دەکوژێنیین . بۆ دروست کردنی کەرت و چەشنی ئەوە یا ساگەلی جۆربەجۆر هەیە ، بەم لەونەی خوارەوە:

ئ ـ نزیکی دوو سانتیمتر سەری دێرەکە بەجێ دەهێڵن و دەستی پێ دەکەن :

چاویان بۆ عەقڵ داناوە. هەرچیەکمان بیست دەبێ تا بەچاوی خۆمان نەبینین بروا نەکەین ، چون خەڵک زور شت دەڵێن ، کە هیچی وانیە ، جاری واش هەیە نابێتەنیا بە بیستن ودیتن باوەڕ بکەین ، بەڵکە دەبێ دەسیشی لێ دەین .

خەودیتن زۆر شتێکی عەجایەبە ، زۆرکەس کەمتر خەو دەبینن ، بەلام زۆر کەس هەمو شەوێک خەو دەبینن ، لە ڕاستی دا پێت وانیە کە خودی ژیانی ئێمەش هەرخەوبینیە؟.

ب ـ فەقەت لەباری ئاسۆیی یەوە مەوادای بۆ دادەنێن ، وک :

دەیانگوت کە سالی هەشتاوهەشتەکە ، هێندە گرانی بوو ، کە خەڵک هیچیان نەبووە بیخۆن ، زۆر جارد چوون لە کێو بەردە ئاهەکیان دەخوارد .

ئـــەوەنـدە خەڵک شتی خراپیان خواردبـوو کە نەخۆشـی تاعوون هاتبوو. دەیانگوت خەڵک وەک گەڵای دار دەمـردن و دەکەوتن بەسەر یەکەدا . کەس نەبوو، کە کەس لە قەبرـ نێ . خەڵکیان دەخستە چاڵە قووتی دەستەجەمعیەوە.

٦ ـ وەزر (فەسڵ) : هەرووەک دەزانین لە چەندیـــن کەرت و لاپەڕە ، فەسڵ یا وەرز پێک دێ . وەرز زیـاتر لە نووسینی کتێب دا بە کار دەبرێ .

٧ ـ بەرگ (جەڵد) : لە چەند وەرز ، بەرگ پێک دێ و کتێبی واش هەیە کە لە چەند جەڵد پێک هاتووە ، وەک کتێبـی (مشاهیری کرد) نووسراوی بابا مەردوخی ڕۆحانی (شیـــوا) کە لە چەند بەرگ پێک هاتووە .

چەمبەندی مەبەستی خاڵبەندی

١ ـ وتار لە پیت پێک هاتووە، وەک پیتی " ئ ".
٢ ـ بەش لە چەند پیت پێک هاتووە، وەک " سە ".
٣ ـ وشە لە چەند بەش پێک هاتووە، وەک " ئەسەد ".
٤ ـ لەتە ڕستە لە چەند وشە پێک هاتووە، وەک " ئەسەد شێرە ".
٥ ـ ڕستە لە یەک یا چەند لەتە ڕستە پێک هاتووە، وەک: " ئەسەد شێرە، شێری جەنگەڵ " یا " ئەسەد شێرە ".
٦ ـ کەرت لە چەند ڕستە پێک هاتووە، کەمجاری واش هەیە کەرت تەنیا لە ڕستەیەک پێک دێ.
٧ ـ وەرز لە چەند کەرت پێک هاتووە.
٨ ـ بەرگ لە چەند وەرز پێک هاتووە.
٩ ـ زۆرکتێبی واش هەیە یەک بەرگە ـ هی واش هەیەچەند بەرگە.

دورشمی خاڵبەندیش بەکورتی ئەمانەن :

١ ـ نوختە (.).
٢ ـ چوکڵە (،)
٣ ـ چوکڵە ونوختە (؛).
٤ ـ دورشمی پرسیار (؟).
٥ ـ دورشمی سەر سوڕمان (!)
٦ ـ دوونوختە (:) ،بۆ ئەوەیە کە نیشان بدەین لە خوارەوە دەمانەوێ شتێک بنووسین ، وەک : قەت ئەم کارانە مەکە :

ـ دزی ـ درۆ .

٧ ـ نەقڵی قەول (″) : کە قەولی کەسێکی دیکە نەقڵ دەکەین ، وەک شاعیری مەزن سەیف دەفەرموێ " بە کوتە شانامان گەلان دەمێنن بە میرومەزنانشان دەشەکێنن " .

٨ ـ پارانتێز ( ) : کە شتێکی تێدا دەنووسرێ ، تەوزیحی بەشی پێش پارانتێزەکەیە : وەک : هەرێم وانە (دەرس) دەخوێنێ .

٩ ـ مومەیز / : بۆ ئەوە بەکار دەبرێ کە هی پاش مومەییز یا پێش مومەییز خەت بکێشی یا هیچیان خەت نەکێشی، وەک :

ـ خوشکە ڕووناک :

ـ خوشکە ڕووناک / کاک سەردار

ئەلفوبێی کوردی

پیتەکانی ئەلفوبێی کوردی بە پێی ڕێنووسی تازە ئەمانەن :

ئ : کە بریەتیە لە (ا) . بو نووسینی (آ)ی فارسی لە کوردی دا (ئا) بەکار دەبەن

ب : کە بریەتیە لە (ب) فارسی

پ : کە بریەتیە لە (پ) فارسی

ت : کە بریەتیە لە (ت) فارسی

ج : کە بریەتیە لە (ج) فارسی

چ : کە بریەتیە لە (چ) فارسی

ح : کە بریەتیە لە (ح) فارسی

خ : کە بریەتیە لە (خ) فارسی

د : کە بریەتیە لە (د) فارسی

ر : کە بریەتیە لە (ر) فارسی

ڕ : کە بریەتیە لە (ڕ) قەڵەو ، وەک "درۆ"، کەبە مانای " دڕک " یا " خار"ە

ز : کە بریەتیە لە (ز) فارسی و ذ ، ض و ظ

ژ : کە بریەتیە لە (ژ) ی فارسی

س : کە بریەتیە لە (س) ی فارسی و ث وص

ش : کە بریەتیە لە (ش)ی فارسی

ع : کە بریەتیە لە (ع)ی فارسی

غ : کە بریەتیە لە (غ)ی فارسی

ف : کە بریەتیە لە (ف)ی فارسی

ڤ : کە بریەتیە لە (v) فەڕانسە ، وەک حەڤدە

ق : کە بریەتیە لە (ق)ی فارسی

ک : كە بریەتیە لە (ک) فارسی
گ : كە بریەتیە لە (گ) فارسی
ل : كە بریەتیە لە (ل) فارسی
ڵ : كە بریەتیە لە (ڵ) قەڵەو، وەک" گوڵ".
م : كە بریەتیە لە (م) فارسی
ن : كە بریەتیە لە (ن) فارسی
و : كە بریەتیە لە (و) فارسی
و : كە بریەتیە لە (و) وی قەڵەو، وەک " چۆم" ،واتە چەم یا ڕووبار.
ه : كە بریەتیە لە (ه) ی فارسی
ە : كە بریتەتیە لە(ـە) ی فارسی، وەک "سەر"و"خەفەت"

دیارە پیتی (ە)قەت لە هەوەڵی وەشەوە نایە .

ی : كەبریەتیە لە (ی) ی فارسی .
ێ : كە بریەتیە لە (ێ) ی قەڵەو ، وەک " شێر" کەواتە شێری جەنگەڵ .

بەشی ٣ ئولگوی نامەکان

خۆشەویستان! لێرەدا دێینە سەر نیشان دانی نموونەی نامەکان بە زمانی کوردی: دیارە هەروەک دەزانین، دەتوانین نامە بە شێوەی جۆر بە جۆر بنووسین. بەڵام من لێرەدا، ساکارترین ئولگوی نامەکانتان پێشکەش دەکەم.

١ ـ نامەی مامۆستا بۆ قوتابی:

بەناوی خودای زانا ١٣٧١/٨/١١

بۆکوڕی خۆشەویستم کاک زانیار.

لە دوای سڵاو، لە دوورەوە ئەو کوڕەخۆشەویستم ماچ دەکەم، بە هیوام ساغ بی و وچانی (تەعتیلاتی) ئەمساڵ بە خۆشی ڕابوێری.

لەمن بپرسی سڵامەتم وهیچ پەژارەیەکم نیە. زۆرتر خەریکی چاک کردنی تێزی خوێندکارەکانم و تا ئێستا، دوو دانە سێمینارو سەمپوزیومێکمان بوو، کە سەبارەت بەزمانی کوردی بوو و لە هەر دووکیاندا بەشداریم کرد.

مەبەست لە نووسینی ئەم نامەیە، ئەوە بوو کەپێت ڕاگەیێنم ئەمساڵ چەند ڕۆژ زووتر، واتە لە ١٥ی مانگی خەرماناندا کلاسەکانمان دەکرێنەوە، کەبە هیوام لە ڕۆژی دیاری کراودا، بێی بۆ زانستگە، هەتا بە دوا نەکەوی.

سەرکەوتنتان لە خودا دەخوازم. زانا حاجی عەلی
(دەرس وێژی زمانی کوردی)
لە زانستگەی مەولەوی

- ٢ - وەڵامی قوتابی بۆ مامۆستا

بە ناوی خودا ١٣٧١/٨/١٨

مامۆستای خۆشەویستم ئوستاد زانا حاجی عەلی

لەگەڵ سڵاو و دەست ماچ کردنی ئەو مامۆستا خۆشە ویستە ، کە تەوای تەمەنی پڕ بایەخی خۆی بۆ پەرە پێدانی زانست تەرخان کردووە، هیوادارم کە لەش ساغ بی و قەت هیچ پەژارەیەکت نەبێ .

مامۆستاگیان ! نامەی ڕێکەوتی ١٣٧١/٨/١١ م زیارت کردو نامە سەر چاوم. لەوەی کە مەرحمەتتان فەرموو بووو منتان لە دەست پێ کردنی کلاسەکان ئاگادار کردبوو، زۆر- سپاستان دەکەم - هەر سە بەرز و بەختەوەر بی .

بەپێی ڕێنوێنی ئەو خۆشەویستەم، لە ڕۆژی ١٥ی - مانگی خەرماناندا ، دێم بۆ سەر کلاس و جگە لەمەش هەواڵ بە کاک دیاکو وکاکە مەم و خوشکەزێوین یش دەدەم کە لەو ڕۆژەدا ئەوانیش بێن .

هەزوەک دەزانی،من تەعتیلاتی ئەم ساڵ لەدێی کانی ساردم ،کە بەراستی وەک بەهەشت وایە ، نازانی چ ئاوێکی خۆش وساردی هەیە، لە لایەکی دیکەشەو بەیانی بە دەنگی قاسپەی کەوی دوندی کێوی ئەکەرۆز بەخەبەردێم - کە جوان- ترین سەمفۆنیە ، بەڕاستی جێگەت خاڵیە، دەبێ ساڵی داهاتوو تۆش تەشریف بهێنی .

قوتابی چکۆڵەی ئێوە - زانیار ڕوستەم

٣ ـ نامەی قوتابی بۆ مامۆستا

بەناوی خوادای زانا ١٣٧١/٨/٣

مامۆستای خۆشەویستم ئوستاد ڕێزان سەعید ـ زانستگەی کوردستان.

لە دوای سڵاو و هەواڵپرسی، لە دوورەوە دەستتان ماچ دەکەم. بە هیوام کە شیاوی ئەوەبم قوتابی ئێوە بم ولە داهاتوودا بتوانم وەک ئێوە خزمەتگوزاری خەڵک بم.

لە ڕووی لوتفەوە لەم شاگردەی خۆتان بپرسن، بە مەرحەمەتی ئێوە چاکم و ئێستا لە دێی کارێزە ،لە ماڵی بابم تەعتیلاتی هاوین رادەبوێرم، بە ڕاستی هێندە هەوا ـ یەکی خۆشی هەیە، کە جێگەی ئێوە بەتاڵە. کورد گوتەنی " مردو زیندو دەکاتەوە".

مامۆستای پایە بەرز! هەر وەک دەزانن ئەمساڵ دەورەی باکالۆریا (لیسانس)ی زمانی کوردی تەواو دەکەم و ساڵێکی دیکە دەچمە دەورەی ام . اس (فەوقی لیانس)، هەر لەبەر ئەمە، دەمەوێ تکاتان لێ بکەم کە ئەگەر دەکرێ ئەمساڵیش هەر لە کلاسەکەی خۆتاندابم و لە بەردەستیخۆتاندا کاربکەم ـ بەشکو بتوانم ببمە شاگردی ڕاستەقینەی ئێوە لە ژیان دا. جا ئەگەر ئەم تکایەم قەبوول دەفەرمووی، بە نامە خەبەرم دەرێ، دەتا دەچمە زانستگەی گۆران لەوێ ـ دەرس دەخوێنم.

بەهیوای لەش ساغی و کامەڕانی ئیوەیبەڕێز.

قوتابی چکۆلەی ئێوە

ئالان موکوریانی

٤ ـ وەڵامی ماموٚستا بۆ قوتابی

بەناوی خودای زانا ١٣٧١/٨/١٥

قوتابی خۆشەویستم کاک ئالان موکوریانی

پاش ڕێز و سڵاو، نامەی ڕێکەوتی ١٣٧١/٨/٣ی ئەو خۆشەویستە گەیشتە دەستم. لە مەرحەمەتی تۆ زۆر سپاسگوزارم.

هەواڵی منتان پرسیبوو، کە بە لوتفی خودا ساغ و سڵامەتم ومنیش لە تەعتیلاتی هاوینی بووم ـ چووبوومە دێی زێدی خۆم ـ واتە ئاوایی مازوچنە وتازە چەند ڕۆژە هاتومەتەوە، نازانم دەزانی کە دێی مازوچنە چ تایبەتمەندیەکی هەیە یا خەیر؟. هێندەی دار مازو هەیە کە لە نێوداردا، دێ قوم بووە. بۆخوشت دەزانی کە مازو چ دارێکی بەپیتە، ـ حەوت بەری هەیە.

سەبارەت بە داوخوازیەکەتان، بەسەر چاو، ئەمساڵیش هەر کارێکی وا دەکەم، کە بێیتە کلاسەکەی خۆم، چون دەزانم کەقوتابی وەکو تۆ دەبێتە جێگەی شانازی بۆمن و ولاتەکەم. هەر سەرکەوتوو بی.

بەڵام ئەگەر دەکرێ پێنج ڕۆژ بەر لە کرانەوی کلاسەکان، چاوت بە من بکەوێ تابڵێم چی بکەی.

بەخودای گەورت دەسپێرم.

ڕێزان سەعید

ماموٚستای زمانی کوردی زانستگەیکوردی

٥ ـ نامەی دایک بۆ کوڕ

١٣٧١/٨/٥

کوڕی خۆشەویستم ، نووری چاوانم چالاک گیان

چاوە جوانەکانت ماچ دەکەم و لە خودا دەخوازم کە قەت بەردی سارد و گەرم نەهێتە سەر ڕێگەت وگشت کات ساغ وبەختەوەر بی .

خۆشەویستی خوشەویستانم : ئێمە گشتمان ساغوسڵامەتین . بابت شوکور وەزعی زۆر چاکە ، هێرۆش دەرسەکانی زۆر چاک دەخوێنێ . لاوێن و لاس یش هەر وەک جاران لە ئیدارە کار دەکەن و ماڵ ومندالی هەردووکیان سڵامەتن و هەموولایک دوعات دەکەیینن . تەواوی دەروجیران و خزم و کەس وکاریش سڵاوت بۆ دەنێرن .

ئێمە ڕۆژ بە قامک دەبژێرین ، کە زووتر سەربازیەکەت تەواو بێ و بگەڕێیتەوە بۆ ماڵێ، کاریشمان بۆ پەیدا کردووی ، بڕیار وایە کە لە بانک دامەزرێی.

لەگەڵ ئەم نامەیە دا ، دوو جووت گورەوی بەن ، کراسێکی زستانی و سێ دانە دەسرە دەستم بۆ ناردی، کە بە هیوام بە کەلکت بێن .

ئیدی بە خودای گەورەت دەسپێرم.

دایکت ـ کاڵێ

٦ ـ وەڵامی نامەی کوڕ بۆ دایک

بەناوی خودای تاق و بەتەنی

١٣٧١/٨/١٨

دایکی بەڕێزم ، هیوای ژیانم .

دەستەکانت ماچ دەکەم ، ئەو دەستانەی کە لە کاتی بێ هێزی و ساوایی مندا ، بن باڵیان گرتم . لە خودا دەخوازم کە ئەو توانایە بەمن بدا ، کە کاتێ ئێوەش پیر بوون ولاواز بوون ، منیش بن باڵی ئێوە بگرم.

نامەی ١٣٧١/٨/٥یش گەیشتە دەستم وماچم کرد ونامە سەر گلێنکەی چاوم. لە مەرحەمەتی تۆو تەواوی بنەماڵە و دەروجیران و خزم و کەس و کار سپاسگوزارم . منیش بە سایی خوداوە سلامەتم و زیاتر لە مانگێ بۆ ئاخری دەورەی سەربازیم نەماوە، کە ئیشەڵڵا هەرچی زووتر تەواو بێ و بێمەوە بۆ نێوتان . دۆعای هەموو لایەکیش دەگەیێنم.

ئەو شتانەش کە ناردبووت گەیشتنە دەستم ، زۆر ـ سپاس ، بەڕاستی لەم مەڵبەندە ساردەدا ، زۆر بەکارم دێن . ئەمەش کە لە بانک کارتان بۆ پەیدا کردوم خوشحاڵم ،بەڵام نەتان نووسیبوو کامە بانک ؟

بەهیوای ئەوەی کە هەرچی زووتر بە خزمەتتان بگەم.

کوڕی ئێوە ـ چالاک

٧ ـ نامەی کوڕ بۆ دایک

بەناوی خودای گەورە

١٣٧١/٨/١

نووری چاوانم دایکی بەڕێزم ـ بۆکان

هەر لە ئێرەوە هەتا شارە جوانەکەی بۆکان ، کەزێدی سەرداری سەردارانبووە، سڵاوتان لێ دەکەم. بە هیوام کە هەمووتان ساغ وسڵامەت بن .

منیش سڵامەتم و هەر وەک جاران لە کارخانەی داڕوسازی ئیش دەکەم . زۆر لە کارەکەم خۆشم دێ ، چون دەزانم ئەو دەرمانانەی کە ئێمە لەم کارخانەیەدا دروستیان دەکەین، بۆ شکاندنی ژانی لەشی خەڵک وبۆ چاککردنەوەی دەردەداران بەکار دەبرێن . مووچە کەشم هێندێک زیادی کردوە، بەڵام هێندە کرێ خانوو گرانە ، ئەوە کارەکەی تێک داوە.

خێزانم و ڕووناک وهێرش ساغن ودەستی هەموو لایەکتان ماچ دەکەن. خۆشم دوعای تەواوی خزم وناسیاو دەگەێینم و لە خزمەت تەواوی بنەماڵەی خۆماندا سڵاوم هەیە.

ئەگەر بۆم کرا بۆ تەعتیلاتی هاوین، بۆ ماوەی ١٠ ڕۆژ ـ دێمەوەو منداڵەکانیش لەگەڵ خۆمدا دەهێنم. ئەگەر شتێکی تایبەتتان پێویستە ، بۆم بنووسن تا لەگەڵ خۆمدا بۆتانی بهێنم .

کوڕی ئێوە ـ سامڕەند

٨ ـ وەڵامی دایک بۆ کوڕ

بەناوی خـــودا

١٣٧١/٨/٢٠

عازیزی خۆشەویستم سامڕەند ـ تاران .

نامەی ریکەوتی ١٣٧١/٨/١ی ئەو خۆشەویستە گەیشتـــە دەستم و ماچم کرد و زۆر بە دیققەت خوێندمەوە. منیش لـــە گەڵ باوکت و تەواوی بنەماڵەی خۆمان دۆعای خۆت وخێزانت ومناڵەکانت دەگەێینین . بە هیوایین کە هەموو کاتێک ساغ وسڵامەت بن. لەوەی کە مووچەکەتان زۆرتر بووە، زۆرخۆشحالین، بەڵام دیسان هەر بیرو رامان ئەوەیە کە خۆزگە هەر لێرەیشت دەکرد. ئێستا هەرچی لە تاران دەردەهێنی، دەبێ بیدەی بـە کرێ خانوو. بەڵام لێرە بۆ خۆمان ئەم کەلەوایەمان بـوو ، تێی دا دادەنیشتین وتیکەیەک نانیش هەر پەیدا دەبوولەگەڵ منـاڵەکان دا ، بیخوی .

گوتبووت کە بۆ تەعتیلاتی هاوین دێنەوە، کەزۆر ـ خۆشحال بووین . ئەگەر دەکرێ هەر کات خاتنەوە، بـــــرێـک زەعـفەران و نەختیک لیمۆ عەننابی لەگەڵ خۆدتان بهێنن . دیسانەوە داوای ساغی وسڵامەتی تان بە دەکەم.

دایکی تۆ ـ بەستێ

٩ـ نامەی هاوالّی پیاو بۆ هاوالّی پیـــاو

بە ناوی خودای مەزن ١٣٧١/٨/٤

هەوالّی خۆشەویستم کاک هەلّۆ ئەحمەدی ـ سنە

لەگەلّ سلّاوی تایبەتدا ، بەهیوام کە ساغ وسلّامەت ـ بی و لە کانی دلّمەوە ، دۆعاتان دەگەیینم .

لە من بپرسی زۆر چاکم وهیچ پەژارەیەکم نیە. کاکـــی خوم ! نازانی چەندێک دلّم بۆت تەنگ بووە. ئەلعان نزیکەی دووسالّە نەمدیوی ، چی بکەم ئەسلّەن مەرەخەسی بەمن نادن ـ چون کارەکەم زۆر گرنگە و لە لایەکی دیکەشەوە ، بۆ بەدشانســـی، کەس نیە لەم یانەی ئێمە ئەم کارەی من بزانێ تا ئـــەگـــەر لێرە نەبووم، ئەو کارەکەی من ئەنجام بدا .

جانازانم تۆ چۆنی؟. بە خودا ئەگەر بۆتبکرێ تۆبێــی بۆئێرە باشترە. براگیان ! دەستی ژن ومندالّەکەت بگرەووەرە چەند ڕۆژ لە لای ئێمەبە. دنیا دەبڕێتەوە ، بەلّام ئەوەی کـە بایەخی زۆرە ئەوەیە کە عیسان لەگەلّ دۆست وهاوالّی خۆی ـ بـــــراکـــەم ! هـــەر وەک دەزانـــــی ، ئێستا دۆستی چاک زۆر کەمە ، جا ئەگەر یەکێک پەیدا بوو نیعمەتەو دەبێ کەلـــک لەو نیعمەتە وەرگری .

زۆر دۆعای براژن ومندالّەکان بگەیینە و بە هیــــوای ئەوەم کە نامەیەکم بۆ بنووسی وپێم بلّێی کە کەی تەشـریـــف دەهێنی بۆ ئێرە.

بەهیوای بەختەوەری خۆتو بنەمالّەت .

سیامەند کورتەکی

١٠ – وەڵامی هاوڵی پیاو بۆ هاوڵی پیاو

بەناوی خودای گەورە ١٣٧١/٨/١٩

هاوڵی هێژاو بەڕێزم کاک سیامەند کورتەکی،ئیسفەهان

هاوڕێی سڵاوی گەرم وگوڕ، نامەی ١٣٧١/٨/٤ی ئەو هاوڵە خۆشەویستەم پێ گەیی ونامە سەر چاوم. لە هەواڵی سڵامەتی ئێوە، زۆر خۆشحاڵ بووم. خۆم و خێزانم و گەزیزەی کچم وخانی کوڕم دۆعاتان دەگەێنین .

کاک سیامەند گیان : لەوەی کە من وخێزانم ومنداڵەکانت دەعوەت کردوە، کە چەند ڕۆژ بێین لای ئێوە ڕابوبرین ، زۆر سپاست دەکەین . بە سەر ئەو چاوانەم، لە هەوەڵ مانگی هاوین (پووشپەڕ) دا ، کە حەوتەیەک تەعتیلین ،دێین بۆ لاتان . بەڵام قەرار وایە،بە ماشینەکەی خۆمان بێین ، تا لەوێ بتوانین تەواوی شوێنەوارە مێژوویەکان ببینین ، چون خۆت دەزانی کە بەبێ ماشین زۆر موشکوڵە. جا نازانم شەوانە بۆ ماشینەکە جێگەی پارکتان هەیە یا خەیر؟.

ئەگەر شتێکی تایبەتی تان دەوێ، کە لە شاری سنەوە بۆتانی بهێنم ، بە تێلیفۆن پێم بڵێ، دەبێ ئەمەشت عەرز بکەم دەستگایەکی کایەی شاترنجم سەندوە، کە لەگەڵ خۆم بەدیاری بۆت دەهێنم.

ئیدی هەر بژین بە بەختیاری

هەڵۆ ئەحمەدی

١١ ـ نامەی هاوالّی کچ بۆ هاوالّی کچ

بەناوی خودای توانا ١٣٧١/٨/٢

دەستە خوشکی بەرێز وخۆشەویستم چنور بۆکانی

خوشکیخۆم! سلّاو، لە خودای تەعالا دەخوازم کە ساغو سلّامەت بی، لەمنیش بپرسی هیچ پەرارەم نیە، مەگەر دووری تۆ.

بەهیوام کە لە دەرسەکاندا سەرکەوتووبی و بتوانی ئەمسالّیش وەک سالّانی پێشوو بەنومرەی زور چاکەوە دەرچی. دەرسەکانی منیش خراپ نین، بەلّام رێگەی زانستگە هێندەدوورە، کەعیسان هیلاک وماندو دەکا. چون هەر وەک دەزانی تەواوی شەوگەل دەبێ بە ئۆتۆبووس برۆمەوە بۆ مالّێ و بەیانی بێمەوە بۆ زانستگە،کە هەموو جارێک دووسەعات بە رێگەوەم.

خوشکەچنور!. نازانم بۆ کارە ئەسلّیەکە چیت کرد؟ قەرا وابوو، کە لەگەلّ کوڕی مامت ژیانی هاوسەری دەس پێ بکەی ؟ دەزانم هێندێک شەرم دەکەی کە لەم بارەوە قسە بکەی، بەلّام دادە چنور ، هەموو کچێک دەبێ شوو بکا وهەموو کورێک دەبێ ژن بهێنێ ـ ئیدی شەرمی پێ ناوی چاوەکەم، جا ئەگەر ـ وایە بۆم بنووسە بزانین کەی شیرینیە کە دەخۆین و کەی پلّاوەکەمان پێ دەدەی؟ .

دادەچنوور! بەختەوەری تۆ ئاواتی منە و چاوەڕوانی نامەتم،کە ئەو هەوالّە خۆشانەی سەرەوەی تێ دابێ .

خوشکتان ـ هەلامە کۆکەیی

١٢ - وەڵامی نامەی هاواڵی کچ بۆهاواڵی کچ

بەناوی خودای بێ هاوتا

١٣٧١/٨/١٨

خوشکی هەرەخۆشەویستم دادە هەلامە کۆکەیی

نامەی ڕێکەوتی ١٣٧١/٨/٢ ئەو خۆشەویستەم زیارت کردو نامە سەر چاوم . پێم وابوو کە وێنەم بۆ دەنێری،بەڵام وێنەیەک لە نامەکەدا نەبوو- باشە من وێنەی تۆم لە دڵم دا کێشاوە، قەی ناکا با نەت ناردبێ . خوشکی خۆم! منیش پڕ بە دڵ سڵاوتان لێ دەکەم و لە هەستی ناسکی ئێوە سپاس دەکەم.

هەلامەگیان ! لەمەی کە دەرسەکانت باشن زۆرخۆشحاڵم - دیارە دەبی هەر باش بێ - کچ دەچێتەوە سەر دایک وبابی. منیش خراپ نیم ، بە قەولی مەشهوور شایەد ڕەت نەبمەوە ! دادە هەلامە ! باسی شوکردنی منت کردبوو، کە دەبێ مزگێنی بە ئێوە بدەم کە قەرار وایە چەند ڕۆژی دیکە مامەم وئامۆژن بێن بۆ خوازبێنی وباوکم و دایکیشم کارەکەیان خستوەتە دەست من . واتە : ئەگەر خودا کۆمەک بێ ، پێم وایە کار تەواوە. هەر وەک دەزانی هەڵمەتی ئامۆزام زۆر کوڕێکی با سەواد و بە ئیمانە. لەگەڵ ئەو گشتە دەرسەی کە لە وولاتە ڕۆژاواییەکان دا خوێندویەتی، سەری بچێ نوێژی ناچێ، یانی لە وانەیە کە دوای دەرس خوێندن بەئیمان تر بووە، منیش چون مەسلەی ئیمان و دین وبڕوای ئاینی زۆر گرنگە بۆم و لە لایەکی دیکەشەوە باسەوادە و ئامۆزامە، زۆر پێی ڕازیم. دیارە کاتی شایی کردن دەعوتیشت دەکەم.

ببورە کە پاکی باسی شووکردنی خۆم بوو. بە هیوام کە ئێوەش بە زوویی خودا بەختێکی باشتان بداتێ و هەواڵەکەی بە من بگا.

خوشکی تۆ - چنور بۆکانی

١٣ - نامەی ژن بۆ مێرد

بەناوی خودای میری مەزن

١٣٧١/٨/٤

مێردی دڵسۆز و خۆشەویستم

لەگەڵ سڵاوێکی گەرم، بە هیوام کە سڵامەت بی. من و ئەوین و پەشێو هەمووما ن ساغین و هەمیشە لە بیری تۆ داین.

مێردی عازیزم! ئەوە دوو ساڵە کە ئەو کارەت لە شاری کرماشان گرتووە و زۆر تر مەجبووری کە لەوێ بی. ئێمەش کە بە خاتری دەرسی منداڵەکان و بە دە لیلی ئەوەی کە ماڵەکە چۆڵ نەبێ و نەڕوخێ، مەجبوورین هەر لە شاری مەهاباد بین، کە خۆت دەزانی ئەم دووریە زۆر موشکوڵە. ژن و مێرد ئەگەر لەکن یەک نەبن، هەزار دانە گیروگرفت دێتە پێشەوە. شەوانە لەگەڵ ئەو دوو منداڵە، لەم ماڵەدا بە تەنیا دەخەوین، هەزار دانە دز و درۆزن هەیە. بێجگە لەمە، هەزار نەخۆشی و سەریەشە وپایەشە هەیە. لەبەر ئەوانەی کە گوتم، ئەگەر کارێکی وا بکەی یا خۆت بێیتەوە بۆ مەهاباد یا ئێمە بەری بۆ شاری کرماشان زۆر چاکترە.

دەرسی منداڵەکانیش خراپ نیە، بەڵام هەمیشە هەر بۆ تۆ بێ تاقەتی دەکەن. ماڵەکەشم تازە تەعمیر کردوە. چون سەربانەکەی زۆری دڵۆپە کرد بوو و دیوارەکانی خەریک بوو بروخێن. ئەو پووڵەی کە بە بانک دا ناردبووت، زۆرتریم بۆ تەعمیری ماڵە کە خەرج کرد. تازە چوار هەزار تمەنیشم لە خاجی زۆراب قەرز کردوە.

ئیدی لەوە زیاتر سەرت نایەشێنیم هاوسەری تۆ چەمەن سەردەشتی

١۴ - وەڵامی نامەی مێرد بۆ ژن

١٣٧١/٨/١٦

ژنی خۆشەویستم چیمەن خانم - مەهاباد

لەگەڵ سڵاو، نامەی ١٣٧١/٨/۴ ئەو هاو ژینە خۆشەویستە گەیشتە دەستم و لە ناخی دڵەوە ماچم کرد. منیش دۆعای تــــۆ دەگەیێنم.

لە قەولی منەوە دۆعای تەواوی خزمەکان بگەیێنەو ئەوین و پەشێو ماچ کەو لە باتی من لە بەغەڵیان بگرە.

لەمەی کە بەلای کەمەوە دەرسی منداڵەکان باشە خۆشحاڵــم. ئاهوناڵەیەکی زۆرتان کردبوو، کە بۆچی دەبێ لە یەکتــری دوور بین. منیش حەق بە تۆ دەدەم، بەڵام چی بکەم بـــە قەولی کوردی "ڕوی ناعیلاجی ڕەش بێ". دەنا مـــن قەت نامەوێ سەعاتێک لە تۆ و لە منداڵەکان دوور کەومەوە. ئەلعانیش لە هەوڵ دام، کە زووتر خۆم بخەمە مەهاباد یـــا دەوروبەری. بەڵام بۆخوت دەزانی هاتنی ئێوە بۆ کرمانشان بە یەکجاری ناگونجێ، چون خانووەکەمان لە مەهاباد لەنێــو دەچــێ.

نووسیبووت کە پووڵت لە حاجی زۆراب قەرز کردووە. بە بانک دا، دەهەزار تمەنم بۆ ناردی، کە هەم قەرزەکەی حاجی بدەیتەوە و هەم بێ مەخاریجیش نەبن.

قەرارە وایە تا ۴٠ ڕۆژی دی بە مەرەخەسی بێمەوە، کــە ئەوکاتە بۆ ماوەی دوو حەوتە لە ماڵێ دەمێنمەوەو زۆرتــر لەم بابەتەوە قسە دەکەین.

مێردی تــۆ - سەرکەوت مەهابادی

١٥ - نامەی جیران بۆ جیران

بەناوی یەزدانی مەزن ١٣٧١/٨/٣

کاک هەڵکەوت بانەیی، جیرانی بەڕێزم

سڵاو . هەر وەک دەزانی ئێستا نزیکەی دوو ساڵە بۆ کارێکی زۆر گرنگ هاتوومەتە سەفەر و لە شاری نەغەدەم و پێم وایە نزیکەی شەش مانگی دیکەشم پێ دەچێ .

کاک هەڵکەوت ! هەر وەک ئاگاداری،من سەڵتم ژن و منداڵم نیە و ڕۆژی هەوەڵیش بە ئومێدی خودا و بە ئومێدی تۆماڵەکەم بەجێ هێشت . ئەلعانیش هەر دڵم بەوە خۆشە کە جیرانێکی وەک تۆم هەیە و دڵنیام کە کەس ناوێرێ دزی و فزیم لێ بکا . دیارە براژن ومنداڵەکانیش چون زیاتر لە ماڵەوەن ، زۆرتر دەتوانن چاودێری لەو کەلەوایەی من بکەن .

بە ئومێدی خودا نزیکەی شەش مانگی دیکە دەگەڕێمەوە و بە سەر خۆمیەوە ناهێڵم ، ئەو زەحمەتەی ئێوە قەرەبوو دەکەمەوە .

لە قەولی منەوە دۆعای تەواوی ماڵ ومنداڵ و دەر و جیران بگەێینە . لەگەڵ سپاسی دووبارە، بەخوداتان دەسپێرم .

کەماڵ بێورانی

١٦ ـ وەڵامی نامەی جیران بۆجیران

بە ناوی یەزدانی دڵۆڤان

١٣٧١/٨/٢٣

جیرانی زۆر بەڕێزم کاک کەماڵ بێورانی

لەپاش سڵاوی تایبەت، پێ تان ڕادەگەیێنم کە دوێنێ (١٣٧١/٨/٢٢) نامەی ١٣٧١/٨/٣ ئەو خۆشەویستە گەیشتە دەستم . لە هەواڵپرسی تان سپاس دەکەم، ماڵ و منداڵ و دەروجیران هەموو دۆعات دەگەیێنن و زۆر مەممنوونن .

سەبارەت بە ماڵەکەت نووسیبووت ، بە حەمدی خودا هیچ شتێکی خراپ ڕوی نەداوە و هەموو شتێک لەسەر جێگەی خۆیەتی، دڵنیابە کە بە ئومێدی خودا هیچ شتیک ناقەوێ و کارەکانت بە ئارخایەنی جێ بەجێ بکە، جا وەرەوە بۆ ئێرە. بۆخۆت دەزانی شەوانەش گەڕەکی ئێمە کێشکچی هەیە و تا ڕۆژ هەر دەگەڕێ و ئاگای لە ماڵەکانە.

فەرموبووت کە ئەم زەحمەتەی ئێمە قەرەبوو دەکەیتە- وە ، دەبێ عەرزت بکەم کە جیران بەرانبەر بەجیران ئەرکی لەسەر شانە وئێمە وەزیفەی خۆمانمان ئەنجام داوە ، هیچ نیازی بە قەرەبوو کردنەوەنیە ـ هەر سڵامەتی تۆمان دەوێ .

برای ئێوە ـ هەڵکەوت بانەیی

١٧ ـ نامەی دەستگیران بۆ دستگیران

بە ناوی خودای بێ هاوتـا

١٣٧١/٨/١٠

دەستگیرانی خۆشەویستم نەشمیل خانم

خۆشەویستم سڵاوتان لێ دەکەم. بە هیوام کە ئەو عازیزەم هەمیشە ساغ و سڵامەت بێ وگوڵی باغی ژیانم هەرگیز بە تەوژمی شەختەی ڕۆژگار نەژاکێ.

عازیزەکەم: لەو ڕۆژەوە کە دیاری کرای بۆ من و مەلا مارەی کردی، ڕۆژ بە قامک دەبژێرم کە کەی زەماوەند بکەین. من هەر ئەو ڕۆژەی کە مارەم کردی و بووی بە حەڵالم دەمویست بتگویزمەوە. بەڵام، بابت فەرمووی کە ئەو ساڵ سەبر بکەین هەتا دیپلۆمەکەت وەر دەگری. منیش بە پیچەوانەی ویستی خۆم، بە فەرمایشی باوکی بەڕێزت ڕەفتارم کرد.

بەهیوام کە بە زوویی دیپلۆمەکە وەرگری و ژیانی هاوبەشمان دەستی پێ بکا. وا بزانم گیرو گرفتیەک کە بابت بووی، ئەوە بوو کە جیازیت بۆ سازکات. خۆشەویستەکەم: ئێمە لاوین و دنیا بە ئاسۆیەکی ڕووناکترەوە دەبینین. جا هەر لەبەر ئەمە، دەمەوێ بە بابت عەرز بکەی ئێمە نیازمان بە جیازی نیە ـ ئەمە یاسای کۆنە پەرستانە ـ جیازی مانای چیە؟ من ناهێڵم کەوچکێک لەگەڵ خۆتدا بهێنی.

من بۆ خۆم هێندێک کەل و پەلم ئامادە کردووەوکاتێک دەرسەکەت تەواو بوو دەتگوێزمەوە بۆ ماڵی بابم وهەر لەوێ لەگەڵ دایکم و بابم دەژین. ئاخر دایک وباب منداڵیان

بۆ پیری دەویّ ، ئیدی پێویستی چیە بچین لەماڵێکی دیکە بژین . براکانی تۆش هەر دەبیّ وا بکەن ، کاتێک ژنیان هێنا بچن لەگەڵ دایک وبابت بەیەکەوە بژین .

ئیدی بەخودات دەسپێرم .

هەلۆێست کرمانج

١٨ ـ وەڵامی نامەی دەستگیران بۆ دەستگیران

بەناوی خودای زانا وتوانـــا

١٣٧١/٨/٢٥

بۆهەڵوێست کرمانج ـ دەستگیرانی خۆشەویستم

نامەکەت گەیی نامەسەرچاوم بەناوت قەسم بۆ تونەماوم

هەڵوێستگیان ! نامەی ڕێکەوتی ١٣٧١/٨/٢٥ی ئەو خۆشەویستەم لە کاتێکدا پێ گەیی ، کە شەوو ڕۆژ لە خەیاڵت دا ـ بووم. بە قەولی شاعیر دەڵێ: " شەوان پەژارە و ڕۆژان ڕۆـ ڕۆمە ، پاکی دڵتەنگی دووریەکەی تۆمە".

گیانەکەم ! لەو ڕۆژەوە کە منیان لەتۆ مارە کردوە ، وا دەزانم کە تازە لە داێک بووم. ئێستاش شەو و ڕۆژخەریکی دەرس خوێندنم ،تا هاوین دیپلۆمەکەم وەرگرم و زەماوەنبکەین.

سەبارەت بەجیازی نووسیبووتان، زۆر سپاستان دەکەم. دیارە بۆ خۆت دەزانی کە بابم کارگەری دارتاشخانەیە (نـەـ جاریە) و کرینی جیازی بۆ ئەو زۆر موشکوڵە .

ئەوەکە گوتبوت لەگەڵ باوکت ودایکت بەیەکـــەوە بژین ، زۆر کارێکی باشە ، هەم کرێ خانوو نادەین وهـــەم دایک و بابت کەپیر بوون،پەرەستاریان لێ دەکەین . ئـــەی ئەولاد بەکاری پیری نەیە فایدەی چیە ؟.خۆ من کچەکەی کوێخا نەعمان نیم ، گوتی ئیلا و بیلا دەبێ مێردەکەم خانوی جیـــاوازم بۆبگـــرێ .

بەهیوای هاتنی هاوین وزەماوەنەکەمان ،خودا حافیزیـــت لێ دەکەم.

نەشمیل بەردەزەردی

١٩ ـ نامەی هاوالّی کوڕ بۆ هاوالّی کوڕ

بەناوی یەزدانی گەورە

١٣٧١/٨/١٣

هاوالّی خۆشەویستم کاک فەرهاد کامەم

کاکی خۆم سلاو . چۆنی فەرهادگیان ؟. بەهیوام کار و بارت چاک بێ و سلامەت بی . لە من بپرسی ساغ وبێوەیم.

کاک فەرهاد! هەروەک دەزانی بەینێکە خەریکی فێر-بوونی زمانی کوردیم و لە ڕووی کتێب ، گۆوار وڕۆژنامە ـ کانەوە هەولّی فێر بوونی نووسین و خوێندنەوەی کوردی دەدەم. چەند ڕۆژ لەمەو پێش کتێبێکم گیر کەوت بەناوی "نامە نووسینێن بە کوردی" ، کە زۆرم کەلّک لێ وەرگرت . ئەلعان ئەم نامەیە بۆ تۆ دەنووسم ، نازانم هیچ تۆفیرت بە کوردیەکەم کردوە ؟. ئایا ئێستا باشتر دەنووسم ؟. بەڕاستی هەر کەسێک کە زمانی خۆی نەزانێ وەک کەلّەشێرێک وایە کە نەزانێ بقووقێنێ ـ عەجایەب نیە ؟.

پێم خۆشە ئەمجارە هەرچی نامەت بۆ نووسیم ، بە زمانی کوردی بینووسی ، منیش هەر وەلاّمت بە کوردی بۆ دەنووسمەوە .

پرسیارێکشم هەیە ، تۆ کە کوردی باشتر دەزانی . بەبیرو ڕای تۆ ، چاکترین کتێبی هۆنراوەی کوردی کامەیە؟. تا بیکڕم .

برای تو هێمن کانیە ڕەشی

٢٠ ـ وەڵامی نامەی هاوالی کوڕ بۆ هاوالی کوڕ

بە ناوی خودای توانا و گەورە

١٧١/٨/٢٠

هاوالی خۆشەویستم کاک هێمن کانیە ڕەشی

سلاو . نامەی ١٣٧١/٨/١٣ م پێ گەیی. زۆر خۆشحالّ بووم. هەوالی منت پرسیبوو، بە مەرحەمەتی تۆ چاکم ـ پەژارەم تەنیا دووری تۆیە.

کاک هێمن ! ئافەرین بۆ کوردیەک کە نووسیبووت ، بەڕاستی زۆر جوان بوو. هیچ ئیرادی نەبوو. بە هیوام کە هەر درێژە بە کوردی خوێندن بدەی و ڕۆژ بەڕۆژ پسپۆڕتر بی.

پرسیبووت " کامە کتێبی شێعرباشە؟ ". لە وەڵامدا دەبێ عەرزتان بکەم کە هۆنراوە وەک چێشت وایە . کەسێک شایەد چێشتێکی پێ خۆش نەبێ ، بەلام کەسێکی دیکە هەر ئەو چێشتەی زۆر پێ خۆش بێ . من بۆ خۆم هۆنراوەی ئەم شاعیرە کوردانەم زۆر پێ چاکە :

١ ـ نالی
٢ ـ وەفایی
٣ ـ ئەحمەد موختارجاف
٤ ـ گۆران
٥ ـ قانیع

بەتەمای نامەکانی دیکەی ئێوەم

فەرهاد کامەم

٢١- نامەی قوتابی کوڕ بۆ قوتابی کوڕ

بە ناوی خودای بێ وێنـــە

١٣٧١/٨/١

برای خۆشەویستم کاک ئەهوەن بێسارانی

پاش سڵاو و چاک وخۆشی ، لە دوورەوە ماچت دەکەم. بەهیوام کە لە دەرس و خوێندن دا سەر کەوتوو بی .

کاک ئەهوەن ! منیش تازە چوومەتە پۆلی سێ هەم و خەریکی دەرس خوێندنم ، ماموٚستاکانمان هەر یـــەکـــی خەڵکی شارێکن . بۆ وێنە یەکێکیان خەڵکی کامیارانە ، یەکێک خەڵکی تیکان تەپەی هەوشارە ، یەکێک خەڵکی بیجارە و دەتوانم بڵێم هەر کامیان لە شارێکەوە هاتوون.

وانە (دەرس)ە کانمان زور سەختن ، چون هەوەڵـــی ساڵە هێشتا بە تەواوی ڕانەهاتووین . جا نازانم ئێوە لـــە دەرسەکان تان دا چۆنن ؟.

خەریکی خوێندنی زمانی کوردیش هەر هەم و لە ڕووی ئەم نامەیەوە، دەزانی کە تا چ ڕادەیەک چوومەتە پێشەوە . ئەگەر کتێبی ڕێزمانی کوردی باشتان هەیە، چەند دانەم بـــۆ بنێرە یان بۆم بکرە، پارەکەیت بۆ دەنێرم .
هەر بژی بە ساغی و سەرکەوتوویی .

سامان کامیارانی

٢٢ - وەڵامی قوتابی کوڕ بۆ قوتابی کوڕ

بە ناوی یەزدانی بەتەنێ

١٣٧١/٨/١٤

برای دەلالم کاک سامان کامیارانی

سڵاو. نامەجوانەکەی ڕیکەوتی ١٣٧١/٨/١ گەیشتە دەستم. بەڕاستی بە کوردیەکی جوان نووسیبووت، ئافەرین برا، یا خودا هەر خۆش بی، نازانم چۆن کوردی نوسین وا زۆر زوو فێر بووی ؟ . کاش منیش وەک تۆ فێر بوایەم.

کاکی خۆم! سەبارەت بە دەرس و مەشق نووسیبووتان، دەرس خوێندن هەمیشە ئەرکێکی گەورەیە وعیسان دەبێ زەحمەتی لەگەڵ دا بکێشێ. شاعیر دەفەرموێ "گەنج بەبێ ڕەنج بە دەست نایەت". منیش بە هیوام کە تۆ کە ڕەنج دەکێشی، ڕۆژێک گەنجی زانست بە دەست بهێنی .

سەبارەت بە کتێبی ڕێزمان نووسیبووتان، لە زۆر کتێبفرۆشیم پرسیارکرد، دوو دانەم بۆت پەیدا کرد، ئەوە لەگەڵ ئەم نامەیەدا بۆتی دەنێرم. بە داخەوە خۆم هیچم نەبوو، لەبەر ئەوە مەجبوور بووم بۆت بکڕم.

دەرسەکانی ئێمەش هەر زۆر گرانە. من نازانم کەسێک کە دەبێ بۆ نموونە لە پاشان دیپلۆمی تەجرەبی وەرگرێ، بۆچی دەبێ هێندەش تاریخ وجوغرافیای پێ بلێن؟. مەشهورە دەڵێن "هەموو کەس هەموو شت دەزانن، نەک کەسێک .

براکەم ئیدی بە خودای گەورەت دەسپێرم.

ئەهوەن بێسارانی

٢٣ ـ نامەی کچ بۆ باب

بە ناوی خودای گەورەوبێ هاوتا

١٣٧١/٨/۴

بابی خۆشەویستم وجێگەی شانازیم

بابە گیان سڵاو! سڵاوێک بە گەرمی هەستی محەبەتی بەتینی تۆ سەبارەت بە ئێمە، سڵاوێک بە پان و بەرینی هەستی باوکانەی تۆ و هەست و ئەوینی دایکانەی دایکم. هەم دەستی تۆ وهەم دەستی دایکم ماچ دەکەم و دۆعای هەتاو و هەڵمەتیش دەگەێینم.

بابەگیان! ماوەی ساڵێک دەبێ کە شووم کردووە، زۆر سپاستان دەکەم بۆ ئەو هەموو زەحمەتەی کە تۆو دایکم کێشاتان، قەت لە بیرم ناچێتەوە. گلێی قەبریش لە بیرمی نابانەوە.

باوکی خۆشەویستم! منیش وەزعم زۆر باشە.بەختیاری مێردم زۆر پیاوێکی چاکە و هیچ موشکلێکمان نیە، فەقەت دووری ئێوە نەبێ. جا کە وایە،تکا دەکەم ئەم پایزە لەگەڵ دایکم بۆ ماوەی چەند ڕۆژێک سەرێکمان بدەن،تا چاومان بە دیدارتان ڕوون ببێتەوە. بەختیاریش دەستان ماچ دەکاو دۆعای هەموو لایەک دەگەێینێ.

هەوای ئێرەش زۆر ساردە، هەر کاتێک هاتن دەبێ جلی گەرم بکەنە بەرتان، چون ئێمە دەمێکە کوورەمان داناوە و ـ ئەلعان لە دوندی کێوەکان بەفر باریوە.

بەهیوای دیتنی ئێوەم   کچی تۆ ـ شلێرمیراودەلی

٢٤ - وەڵامی نامەی باب بۆ کچ

بەناوی یەزدانی بێ هاوتا

١٣٧١/٨/١٥

کچی بەڕێزم ، نووری چاوانم شلێرخانم

دوای سڵاو، هەم من وهەم دایکت وهەتاوی خوشکت و هەڵمەتی برات ماچت دەکەین و بە هیوای ساغی، سڵامەتی و بەختەوەری تۆین . ئێمەش هەموومان ساغین ، دایکت هەر خەریکی کەیبانوگەریە، منیش هەر لە قوتابخانە دەرس دەڵێم و هەتاو و هەڵمەتیش دەرس دەخوێنن .

لەوەی کە ئێمەت دەعوەت کردبوو، زۆر سپاست دەکەین . دیارە خۆت دەزانی کە ئەلعان وەختی دەرس وکارە، ئەگەر مەرەخەسیان پێ دام - دوو سێ ڕۆژ لەگەڵ دایکت دێین بۆلات . ئەگەر نەیاندا ، دەبێ هەڵی گرین بۆ هاوین ، کە قوتابخانە تەعتیلە و دەتوانین منداڵەکانیش لەگەڵ خۆماندا بهێنین .

ئێمە هەمیشە ئاواتمان بەختەوەری ئێوەیە وهەموو- شمان لە هەستی گەرمی کاک بەختیاری مێردت سپاس دەکەین ودۆعای دەگەیێنین.

دیسانەوە بە خودای مێری مەزنت دەسپێرم

باوکت

٢٥ ـ نامەی وەرزشکار بۆ وەرزشکار

بەناوی خودای توانا وزانا

١٣٧١/٨/٥

برای خۆشەویستم، وەرزشکاری سەرکەوتوو کاک ڕاپەڕ

لەکانی ڵەوە سڵاوتان لێ دەکەم. هیوام وایە کە لەش و ڕۆحت ساغ بن وهەمیشە لە کاری وەرزش دا سەرکەوتوو بی. لە منیش بپرسی سڵامەتم.

براکەم! بیستوومە کە چەند ڕۆژ لەمەوپێش لە کێ ـ بەرکێی (موسابەقەی)تۆپی پێی (فوتباڵ) ی ئاسیادا، پلەی دووهەم دەرهاتووی، کە بەم بۆنەیەوە پیرۆزباییتان لێ ـ دەکەم و وەرگرتنی میداڵی زێوین بە ئێوە تەبریک عەرز دەکەم.

منیش بریار وایە لە کێ بەرکێی تۆپی قەرتاڵە (باسکێتباڵ)ی سەرتاسەری ئێران دا، بەشداری بکەم، کە لە مانگی داهاتوودا، لە شاری ساری پێک دی. نازانم لە ڕۆژنامەی وەرزشی دا، خوێندووتەتەوە یا خەیر، لە لایەن لیوای کوردستانەوە، من و حەمەی ناسر و ڕازان قشڵاقی بەشداری دەکەین ـ جا ئیدی نازانم چۆن دەردەچین ؟.

لەگەڵ ئەمنامەیەشدا، چەند دانە وێنەت بۆ دەنێرم، کە لە کێبەرکێی ساڵی ڕابوردوی کوالالامپووردا، خستبوومان.

بەهیوای سەرکەوتنی زۆرتری ئێوە.

بریار لاجانی

٢۶- وەڵامی نامەی وەرزشکار بۆ وەرزشکار

بە ناوی خودای توانا و دڵۆڤان

١٣٧١/٨/١١

هاوڵی دڵۆڤان کاک ڕاپەڕ

سڵاوتان پێشکەش دەکەم ، لە هەستی بەتینی ئێوە سپاس دەکەم، بە هیوام ساغ و بەختیار بن و هیچ کۆسپێک لە ژیانتان دا نەبێ .

کاک ڕاپەڕ ! زۆر سپاس لە نامەی ١٣٧١/٨/۵ ، کە پیرۆزباییتان تێ دا نووسیبوو. بە هیوام کە من میداڵی زێوم وەرگرتوە، تۆ میداڵی زێڕ وەرگری، چون حەقی خۆتە.

هەواڵم بوو کە قەرار وایە لە شاری ساری کێبەرکێی سەراسەری تۆپی قەرتاڵە بەڕێوە بچێ، بەلام نەم دەزانی لە چ روژێک دایە. ئێستا کە ڕۆژەکەیم بۆ ڕوونە ، حەتمەن دێم بۆ تەماشاکردن ، جا کە وایە ئەگەر دەکرێ ، دوو دانەبلیتم بۆ بنێرە.

لە قەولی منەوە دۆعای کاک ڕازان قشلاغی وکاک حەمەی ناسر بگەێینە. بۆ ئەوانیش داوای سەرکەوتن دەکەم.

منیش چەند دانە وێنەی کێ بەرکێی شاری کوالالامپوور تان، لەگەڵ ئەم نامەیە دا ، بۆ دەنێرم.

برات - بڕیار لاجانی

٢٧ ـ نامەی خوشک بۆ برا

بەناوی خودا ١٣٧١/٨/٣

برای بەڕێزم ، چاوی چاوانم کاکە ڕێبوار

سڵاوی خوشکی دڵسۆزی خۆت قەبوول بکە. بەهیوام هەر وا کامەڕان و ساغ و بێ وەی بی . نامەی ١٣٧٠/٨/٣یشم زیارەت کردوە.

برای خۆشەویستم !. دەمێ بوو کە دەمویست نامەت بۆ بنووسم ، بەڵام ناونیشانە تازەکەم نەبوو، دوێنێ ناو نیشانەکەتم لە دایکم سەند.

لە ئێمە بپرسی هەموو ساغین . دڵداری مێردم هەر لە دووکان ئیش دەکا ، خەزێمی کچم دیپلۆمی وەر گرتوەوئەگەر بۆی بکرێ، هەوڵ دەدا ، کە ئەمساڵ بچێتە زانستگە،لقی کشتوکاڵ . کاوەش کە لە پۆلی سێهەمی قوتابخانەی ناوەندی دەرس دەخوێنێ و دەرسەکانیشی باشە. خۆشم هەر لە قوتابخانەی سەرەتایی دەرس دەڵێم .

لە قەولی منەوە دۆعای براژنم بگەێینەو چای کەژاڵ و ئازادیش ماچ کەو هەواڵی هەموویان بپرسە ، منداڵەکان و باوکیشیان دۆعای هەموو لایەکتان دەگەێینن .

ئیتر هەر بژی بە سلامەتی ــ خوشکی ئێوە ئەسرین

٢٨ ـ وەڵامی نامەی برا بۆ خوشک

بە ناوی خودای میهرەبان

١٣٧١/٨/١٨

خوشکی خۆشەویستم ، خوشکە ئەسرین ـ شنۆ

لەگەڵ سڵاو ، پێتان ڕادەگەیێنم کە نامەی ڕێکەوتی ١٣٧١/٨/٣ م پێ گەیی و لە بان چاوم دانا . بە هیوام کە خۆت ، کاک دڵداری مێردت ، خەزیمی کچت و کاوەی کوڕت ساغ و سڵامەت بن . کورتێی ژنم ، کەژاڵی کچم و ئازای کوڕم هەموویان دۆعای گشت لایەکتان دەگەیێنن.

ئێمەش لە ورمێ کار وبارمان چاکە . هەروەک دەزانی، من لە یانەی جەنگەڵداری کار دەکەم. جەیرانی خێزانیشم لە یانەی ئامارە و منداڵەکانیش هەروەک جاران دەرس دە ـ خوێنن . باوەڕ بکە، زۆر کاتە دەڵێم بچین بۆ شنو سەرێکیان بدەین ، بەڵام کاری ئیدارە و دەرسی منداڵ و کوێرەوەری ، دەرفەت نادەن . ئیشەڵڵا هەڵی دەگرم بۆ ئاخری بەهاری ساڵی داهاتوو ، بەشکوو پێمان کراو هاتین .

خوشکە ئەسرین ! . ئەگەر دەکرێ ،ناونیشانی تازەی بزۆڵی خوشکمانم ، بۆ بنێرە ، چون دەمەوێ نامەیەکیش بۆ ئەوبنووسم .

برای ئێوە ـ ڕێبوار

٢٩ ـ دەعوەتنامەی برا بۆ برا

بەناوی خودای بێ هاوتا

١٣٧١/٨/٥

برای چاک و دڵسۆزم کاک دڵپاک

سڵاوی خۆم وتەواوی بنەماڵەی خۆم پێشکەش بەتـــۆ، برای عازیز وخۆشەویستم . کاک دڵپاک ! . هەروەک دەزانـی ١٥ ڕۆژی دیکە، واتە لە ١٣٧١/٨/٢٠ دا . قەرا وایە کــە شەرمینـی کچم بگوێزنەوە بۆ لاوێنـی کوڕی حاجی غەفوور.

هەر بەم بۆنەیەوە لێتان دەگێرمەوە(دەعوتتـــان دەکەم)، کە بێن بو سەر زەماوەن و براژن و تەواوی ـــ منداڵەکان و پوورویشم لەگەڵ خۆتدا بهێنـی .

چون کارمان زۆرە، ئەگەر دەکرێ سێ ڕۆژ بەر لـە ڕۆژی زەماوەن ، تەشریف بهێنن وبرێک نوێن وپێخەف لــە تەک خۆتاندا بهێنن ، چون میوان زۆرە و نوێن و پێخـــەف کەمە.

بەهیوای ئەوەی کە هەرچی زووتر بتان بینم.

براتان ـ کاکە مەم

٣٠ – وەڵامی دەعوەتنامەی برا بۆ برا

بەناوی یەزدانی دڵۆڤان

١٣٧١/٨/١٠

برای زۆر خۆشەویستم کاکە مەم

لەگەڵ ڕێزو سڵاو، نامەی ١٣٧١/٨/٥ گەیشت. زۆر – سپاس لەوەی کە بۆ شایی شەرمین بانگت کردووین. هەم خۆم، هەم براژنت، هەم منداڵەکان دۆعات دەگەیێنین و دۆعای براژنیش دەگەیێنین و چاوی منداڵەکان ماچ دەکەین.

بەسەر ئەو چاوانەم، سێ ڕۆژ لە پێش‌دا، واتە، لە ڕۆژی ١٣٧١/٨/١٧ دا دێین و نوێن و پێخەفیش دەهێنین. ئەگەرحاجەت و حوجەتیشتان دەوێ، بە تێلیفۆن پێم بڵێن، تا بۆتان بهێنم. قەرار وایە بە ماشینی خۆمان بێین، لەبەر ئەمە، هیچ موشکوڵ بۆهێنانی شتەکان نیە.

بە ئاواتی بەختەوەری شەرمین وسڵامەتی هەمووتان.

براتان – دڵپاک

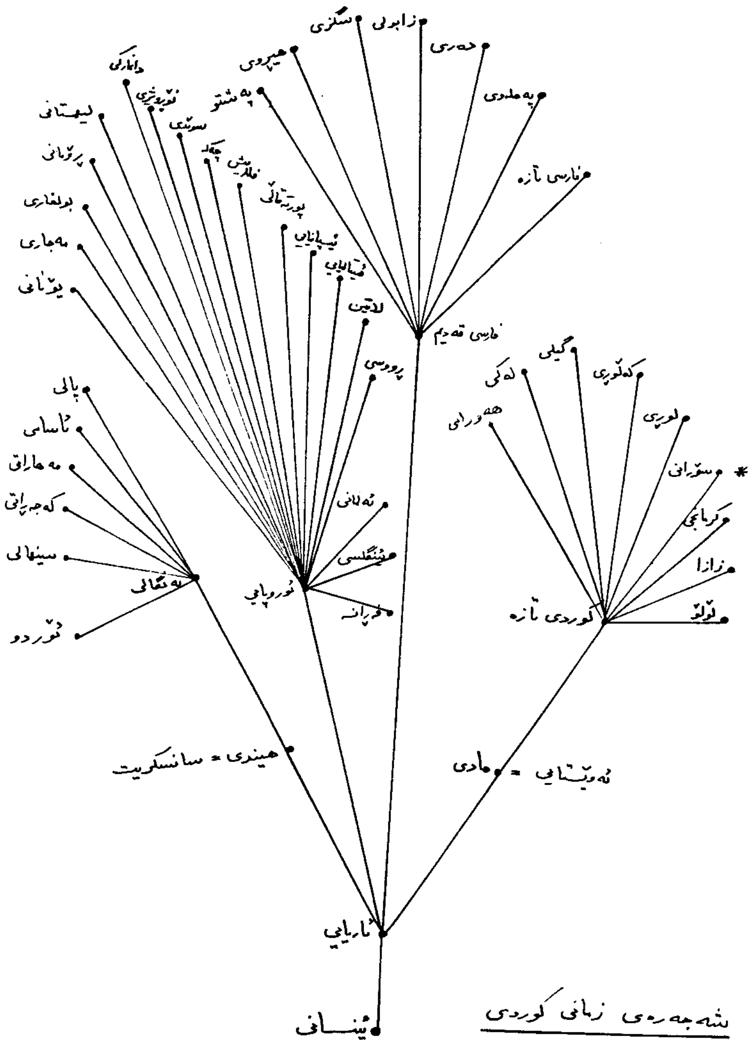

شەجەرەی زمانی کوردی

بەشی ٤ كورتە باسێك سەبارەت بە زمانی كوردی

ھەروەك لە شەجەرەی زمانی كوردی بۆمان دەر ـ دەكەوێ ، زمانی كوردی یەكێكە لە زمانەكانی ھیندو ئورۆپایی . دیارە ڕیشەی تەواوی زمانەكانی جیھان زمانی ئینسانیە ، واتە قسە كردن بە ھۆی زمان (زمانی نێودەم).

لەپاشان كە چەشنە كۆمەڵگەلێكی ئینسانی دروست بوون، زمانی ئاریایی بە گوێرەی لقێك لە زمانەكان ناسرا ، كە ئەویش لە زمانی ئینسانی جوێ بووەوە و ڕەگاژۆی كرد .

لەزمانی ئاریایی چوار زمانی سەرەكی جوێ بونەوە ، كە ئەمانە بوون:

١ ـ زمانی مادی
٢ ـ زمانی پارسی قەدیم
٣ ـ زمانی ھیندی
٤ ـ زمانی ئورۆپایی

ئ ـ زمانی مادی بریەتی بوو لە كوردی تازە ، كە ئەویش ئەم زاراوانەی بوو:

١ ـ لۆلۆ
٢ ـ زازا
٣ ـ كرمانجی (بادینی)
٤ ـ سۆرانی (زمانی ستانداری كوردی)
٥ ـ لوڕی

٦ ـ کەلوڕی
٧ ـ گیلی
٨ ـ لەکی
٩ ـ هەورامی

ب ـ لەزمانی پارسی قەدیم ، ئەم زمانانە جوێ بوونەوە:

١ ـ فارسی تازە
٢ ـ پەهلەوی
٣ ـ دەری
٤ ـ زابلی (زابولی)
٥ ـ سگزی
٦ ـ سغدی
٧ ـ هێرەوی
٨ ـ پەشتو.

ج ـ لە زمانی هیندی ئەم زمانانە جوێ بوونەوە:

١ ـ پالی
٢ ـ ئاسامی
٣ ـ مەهاڕاتی
٤ ـ کەجەڕاتی
٥ ـ سینغالی
٦ ـ ئۆردو

(کە ئەو شەش زمانەی سەرەوە، لە زمانی بەنگالی جوێ بوونەتەوە). یانی بەنگالیش خوێ لقێک لە زمانی هیندی ـ بوو.

د ـ لە زمانی ئوروپایی ، ئەم زمانانە و چەند زمانی دیکەش جوێ بوونەوە:

١ ـ فەڕانسە
٢ ـ ئینگلیسی
٣ ـ ئەلمانی
٤ ـ ڕووسی
٥ ـ لاتین
٦ ـ ئیتالیایی
٧ ـ ئیسپانیایی
٨ ـ پورتەقاڵی
٩ ـ فلامیش
١٠ ـ چەک
١١ ـ سوێدی
١٢ ـ نۆروێژی
١٣ ـ دانمارکی
١٤ ـ لێهستانی
١٥ ـ ڕۆمانی
١٦ ـ بولغاری
١٧ ـ مەجاڕی
١٨ ـ یۆنانی
١٩ ـ چەند وردە زمانی دیکەش.

ئێستا بۆ ئیسباتی ئەم مەبەستە ، کە ئەم زمانانە هەموویان لە زمانێکەوە جوێ بوونەتەوە ، واتە لە زمانی (ئاریایی) ، وشەی (نا) لە نەزەر دەگرین ، کە بزانین

بەو زمانانە چی پێ دەڵێن :

١- کوردی : نا

٢ - فارسی: نە

٣ - ئەلمانی : ناین

٤ - ئینگلیسی : نەو

٥ - فەڕانسە : نێ

٦ - ڕووسی : نێت

٧ - ئیتالیایی : نۆن

٨ - ئۆردو : نە

٩ - دەری : نە

١٠- پەهلەوی: نە

١١- هیندی : نەهی

جا لە سەرەوە بۆمان دەرکەوت کە چەندێک لەیەک نزیکن ، چون هەوەڵ پیتی هاموویان هەر پیتی " نەو ئەمە بۆخۆی بەڵگەی نزیکی هەرە زۆری ئەم زمانانەیە لەیەک، بۆیەک بەم زمانانە وبەم گەلانە دەڵێن هیندو ئوروپایی .

خوێندەواری خۆشەویست! بە هیوای ئەوەی کە ئەم کتێبە جێگەی کەڵک و سوودبێ، تکام وایە هەر تیبنی یەکتان سەبارەت بەم کتێبە هەیە، بە ناونیشانی تهران - صندوق پستی ١٥٨٧٥/١١٣٧ - حسن صلاح (سۆران) ، بۆ منی بەڕێ بکەن تا کەڵک لە بیرو ڕای ئێوەی خۆشەویست وەرگرم.

تاران - ١٣٧١ هەتاوی

حسن صلاح (سۆران)

باوەکوو مانای بڕێک لە وشە گرانەکانم لە دەقی کتێبەکەدا، لە نێو پارانتێزدا، نووسیووە، ئێستا لێرەدا، فەرهەنگۆکی وشەکانتان پێشکەش دەکەم :

ئارخایەن = دڵنیا

ئاسۆ = ئوفوق

بەشداری = شیرکەت

بایەخ = ئەرزش

باکالۆریا = لیسانس

بەیەکجاری= بۆهەمیشە

بەسەر خۆمیەوەنا هێڵم
= قەرەبوی دکەمەوە

بێ وەی = بێ مەلال

پەژارە = غەم

پیت = حەرف

پیت = بەرەکەت

پسپۆڕ = شارەزا

پۆل = کلاس

تێز = پایان نامە

تایبەتمەندی = خسوسیات

تۆپی پێ = فوتباڵ

تۆپی قەرتاڵە = باسکێتباڵ

جیازی = جەهیزیە

جل = لیباس

جگە = غەیری

چاوەڕوانی = ئینتیزار

حاجەت و حوجەت = زەرف و زروف

خوێندکار = دانشجو

خەرمانان = شەهریوەر

خۆزگە = بریا

دەرس وێژ = مودەڕڕیس

دڵۆپە = چککە

دەستگیران = نامزەد

دڵۆڤان = میهرەبان

ڕەگاژۆ = ڕیشە هاویشتن

ڕاهاتن = داهاتن

زانستگە = دانشگاە

زەماوەن = شایی

سەرەکی = ئەساسی

سێمینار = جەلەسەی عیلمی

سەمپۆزیوم = کوبوونەوەیحرفەیی

سەر دار = سەردار عەزیزخان

شەختە = سەرمای سەخت

قەی ناکا = ئیشکالی نیە

کەلەوا = خانوی کۆن یا ڕووخاو

کان = تەرک = مەعدەن

کەڵەشێر	= کەڵەباب = خوروس
کێ بەرکێ	= موسابەقە
کۆسپ	= گرفتاری
گلێنکە	= مەردومەک
گوێزانەوە	= عەروسی کردن
لیوا	= ئوستان
لێ گێڕانەوە	= دەعوەت
لەش	= بەدەن
م . س	= فەوقی لیسانس
مووچە	= حوقوق
مەڵبەند	= مەنتەقە
میری مەزن	= قادری موتەعال
نەکەرۆز	= کێویکە لای سەقز
نوێن	= لێفەوبان
ناونیشان	= ئادرێس
ناخ	= تەرک . بێخ
وچان	= تەعتیل
هاوژین	= هاوسەر
یانە	= ئیدارە

ناوەرۆک

ئ - سەرەتا
ب - بەشی(١) خالبەندی
پ - بەشی(٢) ئەلف وبێی کوردی ٧
ت - بەشی(٣) ئولگوی نامەکان ٩

١ - نامەی مامۆستا بۆ قوتابی ٩
٢ - وەڵامی قوتابی بۆ ماموستا ١٠
٣ - نامەی قوتابی بۆ مامۆستا ١١
٤ - وەڵامی مامۆستا بۆ قوتابی ١٢
٥ - نامەی دایک بۆ کوڕ ١٣
٦ - وەڵامی نامەی کوڕ بۆ دایک ١٤
٧ - نامەی کوڕ بۆ دایک ١٥
٨ - وەڵامی دایک بۆ کوڕ ١٦
٩ - نامەی هاوڵی پیاو بۆ هاوڵی پیاو ١٧
١٠ - وەڵامی هاوڵی پیاوبۆ هاوڵی پیاو ١٨
١١ - نامەی هاوڵی کچ بۆ هاوڵی کچ ١٩
١٢ - وەڵامی نامەی هاوڵی کچ بۆ هاوڵی کچ ٢٠
١٣ - نامەی ژن بۆ مێرد ٢٢
١٤ - وەڵامی نامەی مێرد بۆژن ٢٣
١٥ - نامەی جیران بۆ جیران ٢٤
١٦ - وەڵامی نامەی جیران بۆ جیران ٢٥
١٧ - نامەی دەستگیران بۆ دەستگیران ٢٦
١٨ - وەڵامی نامەی دەستگیران بۆ دەستگیران
١٩ - نامەی هاوڵی کوڕ بۆ هاوڵی کوڕ

٢٠ ـ وەلامی نامەی هاوالی کوڕ بۆ هاوالی کوڕ ٣٠
٢١ ـ نامەیقوتابی کوڕ بۆ قوتابی کوڕ ٣١
٢٢ ـ وەلامی قوتابی کوڕ بۆ قوتابی کوڕ ٣٢
٢٣ ـ نامەی کچ بۆ باب ٣٣
٢٤ ـ وەلامی نامەی باب بۆ کچ ٣٤
٢٥ ـ نامەی وەرزشکار بۆ وەرزشکار ٣٥
٢٦ ـ وەلامی نامەی وەرزشکار بۆ وەرزشکار ٣٦
٢٧ ـ نامەی خوشک بۆ برا ٣٧
٢٨ ـ وەلامی نامەی برا بۆ خوشک ٣٨
٢٩ ـ دەعوەتنامەی برا بۆ برا ٣٩
٣٠ ـ وەلامی دەعوەتنامەی برا بۆ برا ٤٠
شەجەرەی زمانی کوردی ٤١

ج ـ بەشی(٤) کورتە باسێک سەبارەت بەزمانی کوردی ٤٢
فەرهەنگۆک ٤٦
ناوەرۆک ٤٨

ئەم کتێبانەی نووسەر بەم زوانە دەردەچن :

١ ـ کتێبی " هەڵبژاردە" (کۆمەڵەشێعرێک) ،بەکوردی
٢ ـ جەلدی ٢ ی کتێبخانەی سۆران (بیبلیۆگرافی کوردی) ، بە کوردی .
٣ ـ یاسای هەتاو ، کە ڕۆمانێکی کوردیە
٤ ـ ناوی کوردی ، بریەتیە لە ناوگەلی کوڕ وکچ بە کوردی.